

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest obowiązkowym gremium „wewnątrz” organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, w tym rad powiatów. Odpowiadamy na kilka pytań dotyczących funkcjonowania komisji.

1. Czy powołanie komisji zajmującej się skargami i wnioskami obywateli jest konieczne? Czy może robić to komisja rewizyjna?

Powołanie przez radę Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (KSWiP) jest obowiązkiem ustawowym wynikającym z ustaw samorządowych – odpowiednio art. 18b ustawy o samorządzie gminnym, art. 16a ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 30a ustawy o samorządzie województwa. Komisja rewizyjna stanowi osobne „ciało” rady. To komisja skarg, wniosków i petycji zgodnie z ustawami ma zajmować się rozpatrywaniem skarg.

2. Czy KSWiP ma decydujący głos w kwestii sposobu rozpatrzenia skargi przez radę?

Nie. Mimo sformułowania przez ustawodawcę, że komisja rozpatruje skargi, wnioski i petycje, oznacza to, że pełni ona kluczową rolę wewnątrz Rady w wypełnianiu tego zadania. To do komisji powinny trafić wszystkie kierowane do Rady wnioski i skargi, po to, by całościowo zbadano tam sprawę i przygotowano opinię dla Rady o zasadności wystąpienia. Natomiast to Rada, jako organ właściwy, rozstrzyga sprawę poprzez uchwałę. Pomocniczą rolę KSWiP podkreśla orzecznictwo: „Komisja skarg, wniosków i petycji nie może narzucić radzie gminy treści uchwały, jaką ta ma podjąć. Nie jest również uprawniona do samodzielnego udzielania odpowiedzi na składane do rady skargi. Komisja ta natomiast może w tym zakresie przygotować stosowną opinię” (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 kwietnia 2020 r. I OSK 2909/19).

3. Czy w posiedzeniach KSWiP mogą uczestniczyć skarżący/wnioskodawcy by odpowiedzieć na ewentualne pytania uzupełniające radnych? Kto wystosowuje pismo z zaproszeniem?

Nie ma formalnych przeszkód, by skarżący lub wnioskodawcy uczestniczyli w posiedzeniu komisji rozpatrującej ich wystąpienia. Należy pamiętać, że procedura skargowo-wnioskowa jest postępowaniem uproszczonym, odformalizowanym i jeśli radni odczuwają taką potrzebę, jak najbardziej mogą poprosić o wyjaśnienia autorów pism. Zaproszenie może wystosować przewodniczący komisji/biuro rady na prośbę radnych, również brak tu szczególnych wymogów. Ważne by same posiedzenia odbywały się zgodnie z regulaminem pracy komisji lub Rady.

4. Czy KSWiP może rozpatrzyć jako „organ wewnętrzny” skargę obywatela na Przewodniczącego Rady?

Nie. Skarga taka powinna zostać przekazana do wojewody przez samą Radę. Komisja powinna wyłącznie zarekomendować takie rozwiązanie radzie, gdyż Rada nie jest organem właściwym do rozpatrywania skarg dotyczących przewodniczących. Potwierdzają to rozstrzygnięcia nadzorcze wojewodów i orzecznictwo. W wyroku z dnia 1 sierpnia 2018 r. II OSK 1362/18 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził: „Nie ma podstaw prawnych, aby rozdzielać ocenę działalności przewodniczącego od całej rady. Nie ma on innych zadań i kompetencji niż te, które wynikają z zadań i kompetencji rady. Tym samym, w świetle unormowania art. 229 pkt 1 k.p.a. organem właściwym do rozpoznania skargi na wykonywanie zadań i działalność przewodniczącego rady gminy będzie wojewoda. Zgodnie z art. 229 pkt 1 k.p.a., jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg,

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 15, grudzień 2022 12:09

Adrian Pokrywczyński

Odslony: 3316

organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa jest wojewoda, a w zakresie spraw finansowych - regionalna izba obrachunkowa. Wojewoda jest więc organem właściwym do rozpoznania skargi z art. 227 k.p.a. na wykonywanie zadań i działalność rady gminy.”

5. W jaki sposób KSWiP powinna „rozpatrzeć” skargę, wniosek lub petycję?

Rola Komisji polega na ustaleniu stanu faktycznego i prawnego w kontekście wniesionego pisma oraz przedstawieniu stanowiska dla Rady. Na wstępie KSWiP powinna stwierdzić właściwość rady do rozpatrzenia wystąpienia oraz zatwierdzić kwalifikację pisma jako skargę, wniosek lub petycję. Następnie radni powinni przeanalizować dostępne materiały i dowody (w tym dokumenty dostarczone np. przez zarząd powiatu) pod kątem zarzutów skargi/propozycji wniosku. Do tego celu można skierować prośbę o wyjaśnienia do urzędników lub instytucji, której dotyczy wystąpienie lub wezwać skarżącego/wnioskodawcę, świadków oraz osób mających wiedzę mogącą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia celem wysłuchania stanowiska. Po zapoznaniu się z argumentacją zainteresowanych, komisja powinna sformułować rekomendację dla rady co do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy – powinno się ją przegłosować zgodnie z przyjętą procedurą. Rekomendacja powinna wiązać się z przygotowaniem projektu uchwały i uzasadnienia faktyczno-prawnego, którą otrzyma przewodniczący rady i przekaże do porządku obrad rady oraz materiałów dla radnych.